

Bài 5

TÂY NGUYÊN

I – MỤC TIÊU

Học xong bài này, HS biết :

- Vị trí các cao nguyên ở Tây Nguyên trên bản đồ Địa lí tự nhiên Việt Nam.
- Trình bày được một số đặc điểm của Tây Nguyên (vị trí, địa hình, khí hậu).
- Dựa vào lược đồ (bản đồ), bảng số liệu, tranh, ảnh để tìm kiến thức.

II – ĐỒ DÙNG DẠY HỌC

- Bản đồ Địa lí tự nhiên Việt Nam.
- Tranh, ảnh và tư liệu về các cao nguyên ở Tây Nguyên (nếu có).

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC CHỦ YẾU

1. Tây Nguyên – xứ sở của các cao nguyên xếp tầng

** Hoạt động 1 : Làm việc cả lớp*

- GV chỉ vị trí của khu vực Tây Nguyên trên bản đồ Địa lí tự nhiên Việt Nam treo tường và nói : Tây Nguyên là vùng đất cao, rộng lớn, gồm các cao nguyên xếp tầng cao thấp khác nhau.

- GV yêu cầu HS chỉ vị trí của các cao nguyên trên lược đồ hình 1 trong SGK và đọc tên các cao nguyên đó theo hướng từ Bắc xuống Nam.

- GV gọi HS lên bảng chỉ trên bản đồ Địa lí tự nhiên Việt Nam treo tường và đọc tên các cao nguyên (theo thứ tự từ Bắc xuống Nam).

- GV yêu cầu HS dựa vào bảng số liệu ở mục 1 trong SGK, xếp các cao nguyên theo thứ tự từ thấp đến cao. (Lưu ý : Độ cao của các cao nguyên ở bảng số liệu trang 83, SGK là *độ cao trung bình*, do vậy không mâu thuẫn với việc thể hiện màu sắc của các cao nguyên đó trên lược đồ hình 1 trang 82 SGK).

** Hoạt động 2 : Làm việc theo nhóm*

Phương án 1

Bước 1 :

- GV chia lớp thành 4 nhóm, phát cho mỗi nhóm một số tranh, ảnh và tư liệu về một cao nguyên.

Ví dụ : Nhóm 1 : về cao nguyên Đắc Lắc (Đắc Lắc).

Nhóm 2 : về cao nguyên Kon Tum.

Nhóm 3 : về cao nguyên Di Linh.

Nhóm 4 : về cao nguyên Lâm Viên.

– GV yêu cầu các nhóm thảo luận :Trình bày một số đặc điểm tiêu biểu của cao nguyên (mà nhóm được phân công tìm hiểu).

Bước 2 :

Đại diện các nhóm trình bày trước cả lớp kết quả làm việc của nhóm kết hợp với việc minh hoạ bằng tranh, ảnh.

Nhóm 1 : Cao nguyên Đắc Lắc là cao nguyên thấp nhất trong các cao nguyên ở Tây Nguyên, bề mặt khá bằng phẳng, nhiều sông suối và đồng cỏ. Đây là nơi đất đai phì nhiêu nhất, đông dân nhất ở Tây Nguyên.

Nhóm 2 : Cao nguyên Kon Tum là một cao nguyên rộng lớn. Bề mặt cao nguyên khá bằng phẳng, có chỗ giống như đồng bằng. Trước đây, toàn vùng được phủ rừng rậm nhiệt đới nhưng hiện nay rừng còn rất ít, thực vật chủ yếu là các loại cỏ.

Nhóm 3 : Cao nguyên Di Linh gồm những đồi lượn sóng dọc theo những dòng sông. Bề mặt cao nguyên tương đối bằng phẳng được phủ bởi một lớp đất đỏ ba dan dày, tuy không phì nhiêu bằng ở cao nguyên Đắc Lắc. Mùa khô ở đây không khắc nghiệt lắm, vẫn có mưa ngay cả trong những tháng hạn nhất nên cao nguyên lúc nào cũng có màu xanh.

Nhóm 4 : Cao nguyên Lâm Viên có địa hình phức tạp, nhiều núi cao, thung lũng sâu ; sông, suối có nhiều thác ghềnh. Cao nguyên có khí hậu mát quanh năm.

Bước 3 :

– GV sửa chữa, bổ sung giúp từng nhóm hoàn thiện phần trình bày.

Phương án 2 : Nếu không có tranh, ảnh và tư liệu về các cao nguyên ở Tây Nguyên thì GV giới thiệu nội dung 4 cao nguyên theo nội dung của 4 nhóm trên.

2. Tây Nguyên có hai mùa rõ rệt : mùa mưa và mùa khô

** Hoạt động 3 : Làm việc cá nhân*

Bước 1 :

– Dựa vào mục 2 và bảng số liệu ở mục 2 trong SGK, từng HS trả lời các câu hỏi sau :

+ Ở Buôn Ma Thuột mùa mưa vào những tháng nào ? Mùa khô vào những tháng nào ?

+ Khí hậu ở Tây Nguyên có mấy mùa ? Là những mùa nào ?

– Mô tả cảnh mùa mưa và mùa khô ở Tây Nguyên.

Bước 2 :

– Một vài HS trả lời câu hỏi trước lớp.

– GV sửa chữa và giúp HS hoàn thiện câu trả lời.

Tổng kết bài : GV hoặc HS trình bày lại những đặc điểm tiêu biểu về vị trí, địa hình và khí hậu của Tây Nguyên.